

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj s dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši štev. 178. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Ciril Mohor. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

**Izhaja vsako soboto
ob enajstih dopoldne**

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petletno vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Zora puca . . .

Mogočen odpor se je pojavil zaradi kričečih razmer na Hrvaškem proti Khuenu in njegovim senci pl. Cuvaju po vseh jugoslovanskih zemljah, kakor tudi med Čehi. Celo bosenski deželni šef Potiorek je sporočil na Dunaj, da se je ondi bati resnih političnih zapletov, ako ostane na Hrvaškem absolutizem. To vrvenje je napravilo tem večji vtis, ker so hrvaški narodni poslanci sklenili odločno nastopiti v ogrskem, dalmatinski poslanci pa v avstrijskem državnem zboru in v delegaciji. Khuena ni bilo mogoče več rešiti, ko ga je začela obsojati tudi Justhova stranka na Ogrskem. Podal je tedaj Khuen demisijo in cesar je demisijo vsprejel. Upanje je, da bo padel tudi hrvaški komisar Slavko pl. Cuvaj, ko bo imenovan nov ministrski predsednik Lukacs. Potem se bodo Hrvati oddahnili.

Važno vlogo v teh bojih ima „Hrvaško-slovenski klub“. Od njegove taktike je odvisno, ali naj se Cuvaj spravi s pota z diplomatskim posredovanjem, ali pa s silo, z obstrukcijo. Zadnja poteza je nevarna, ker prav lahko dobimo hrvaške razmere tudi na Slovensko. Priznal je celo „Slov. Narod“, da so najvplivnejši faktor pri odločitvi naši poslanci, ko je prinesel poročilo: „V hrvaških narodnih krogih se zatrjuje, da leži usoda jugoslovanske taktike v rokah slovenskih klerikalcev, ki se pa dosedaj še niso odločili niti za, niti proti obstrukciji.“

Ako se spomnimo tistih pridig, katere je ta list pred kratkim prinašal o tem, kako nevarno orožje je obstrukcija, ako upoštevamo to, da si je zastopnik liberalcev ravno pri tej priliki hotel pomagati na površje, in ako se ozremo še na osodepolne posledice odločitve, tedaj spoznamo, da je bilo treba izredne modrosti našim poslancem, da so si izbrali tisto pot, ki povede Jugoslovane do boljše bodočnosti. Gotovo je, da Slovenci ne bomo pustili Hrvatov na cedilu,

če bi tudi imeli pri tem žrtvovati mnogo, nespametno bi pa bilo na komando liberalcev iti v ogenj in vse riskirati, če se da mirnim potom doseči vspeh.

Dejstvo se je pokazalo, da Jugoslovani že nekaj veljamo v najvišjih krogih in da se nas ne bo moglo in hotelo več prezirati. „Zora puca — bil' če dana!“

Zgodovinski dan v državnem zboru:

Jugoslovansko vprašanje na površju.

Osemnajsti april bo ostal v zgodovini naši zapisan z zlatimi črkami. Kar se nikomur ni sanjalo, se je zgodilo čez noč. Neznosne razmere na Hrvaškem so sprožile zopet enkrat jugoslovansko vprašanje. S. L. S. stoji v tem vprašanju na istem stališču kakor hrvatska stranka prava, da je namreč bodočnost Avstrije odvisna od večalimanj srečne rešitve preosnove naše države v smislu trializma, ki hoče samostojno Jugoslavijo pod habsburškim žezlom. Dolgo je zanemarjala naša vlada dežele, ki so vsled svoje lege blizu morja za državo neizrečeno važne. Huje je še izkoriščala Ogrska Hrvaško. Pa tudi politično ni pomenjal Jugoslovan nič, dokler niso znali poslanci S. L. S. obrniti pozornosti na nas in svetu in vladi dokazati, da v Avstriji bivamo tudi Slovenci in Hrvati. Žalosten razvoj političnih razmer na Hrvaškem pa označujejo imena Khuen, Rauch in Cuvaj. Višek je doseglo politično mažarsko tiranstvo na Hrvaškem z imenovanjem Cuvaja za kraljevega komisarja, kar se je zgodilo na predlog ogrskega ministrskega predsednika Khuena. Turek in Kitajec imata pravico voliti poslance, Cuvaj je to pravico ugrabil Hrvatom. Začela se je doba najhujšega političnega nasilstva. Cuvaj je spravil neprijazne mu politike v ječo. Zborovanja je sploh prepovedal. Časopisi so bili dan-

zadnem zaplenjeni, tudi naši slovenski, ki so prihajali v Zagreb. V takih razmerah klub poslancev S. L. S. ni mogel molčati. V sredo se je vršilo večurno posvetovanje, ki so se ga udeležili iz banovine dr. Horvat in dr. Prebeg, iz Dalmacije dr. Drinković, Krstelj in Vuković, član gosposke zbornice. Zaključek je bil, da je dr. Šusteršič vložil ostro interpelacijo na Stürgkha. V njej je povdarjal, da se vkinjenje ustave na Hrvaškem ne dotika samo Hrvaške. Pred vsem je to čin, s katerim se je kruto zlomila pravica: komisarja ne pozna ustava trojedne kraljevine. S tem pa je tudi ugled cele monarhije pred vso Evropo oškodovan. Silno slabo pa vplivajo ti dogodki zlasti na našo balkansko politiko (Srbija!). Kako pa mora učinkovati tako nasilstvo pri Bošnjakih in Hercegovcih! Krivico, ki se je zgodila Hrvatom, čutijo avstrijski Hrvati in Slovenci, kakor da se je zgodila njim samim. Gre pa tu za ljudstvo, ki od nekdanj zvesto državi čuva najbolj ogrožene dele naše države. Kaj hoče storiti naša vlada proti temu? To je glavna vsebina interpelacije, ki so jo spremljali ogorčeni klici naših poslancev, ko se je glasno čitala v zbornici. — To je bilo zjutraj. Popoldan je že odgovoril Stürgkh in — povemo odkrito — na način, kakor tega nismo pričakovali. Iskal ni nobenega izgovora, s katerim bi opravičil Khuena ali Cuvaja. Izjavil je sicer, da naša vlada seveda tukaj ne more naravnost ničesar ukreniti, a hrvaški dogodki vzbujajo naravno izven mej Hrvaške sočutje pri narodih, sorodnih po krvi. Vendar pa take razmere lahko škodujejo monarhiji na znotraj in zunaj. Ako se na Hrvaškem ne vzdrži ustava, je izpodmaknjena podlaga nagodbi iz leta 1867. in skupne zadeve bi radi tega lahko trpele škodo. Slabo pa vplivajo te razmere na razvoj v Bosni in Hercegovini, kjer gre za to, da se prebivavstvo uživi v našo državo. Tudi na zunaj trpi vsled tega moč in ugled monarhije. Dolžnost vlade bo, da v danem trenutju skrbi, da se varujejo naj-

PODLISTEK.

Janko Bajdó:

Grajski lovec.

Dalje.

Gregor pospeši korak in posreči se mu, da pride v grad, preden se vlije ploha. Komaj pa prestopi prag grajskih vrat, se odpró zatvornice meba in dež lije v gostih curkih.

Nekako tesno je Gregorju pri srcu, ko vidi pred seboj mogočno, temno zidovje, visoki stolp, pod katerim so ječe temnice. Že se hoče vrniti, a oglasi se mu v prsih ponos: „Kaj ti more graščak? Prost kmet si! Kakor po njegovih, tako se tudi po tvojih žilah pretaka svobodna kri.“

Počasi je stopal po kamenitem hodniku. Mogočno so odmevali njegovi koraki. Tu se hipoma odpro stranska vrata in pred njim stoji v vsej svoji krasoti ona, radi katere je pravzaprav prišel semkaj. Ko ga zagleda, ga pozdravi z lahkim smevom na ustnicah in mu reče, naj gre za njo. Prehodila sta dolg, mračen hodnik, nato pa vstopila v precej veliko sobo. V kotu pri mizi je sedel graščak. Velik pes, ki je ležal pred njegovimi nogami, je jezno zarenčal, ko je čul, da so se odprla vrata. Ko pa zapazi Tamaro, se priplazi z repom mahljaje k njej in se ji začne dobrikati.

Graščak namigne hčeri, da želi s prislecem govoriti med štirimi očmi. In ko se hči oddalji, začne v svojem navadno osornem tonu: „Ako se ne motim, videl sem te že; slišal sem tudi, da si prost kmet v vasi Zabrezniku.“

„Prav se vam je poročalo, žlahtni gospod.“

„Dvomim, da bi ti tvoje posestvo donášalo toliko, da bi lahko brez skrbi živel. Ker si rešil moji edinici, kakor mi je omenila, življenje, dolžan sem ti kaj nakloniti. Glej, ravno sedaj bi bilo nekaj za-te! Izpraznjeno imam mesto prvega lovca; plača ni majhna, rad te vsprejem, če te je volja. Vem, da te potrebujejo doma, a imel boš tukaj toliko prostega časa, da boš tudi doma lahko nadziral ljudi.“

Malo čudna se je zdela Gregorju ta ponudba. On, sam svoj gospodar, naj bi stopil v službo tega tirana, ki se ga boji vsa okolica in ga zaničuje. Že je mislil ponudbo odkloniti, toda v tistem hipu mu stopi pred oči podoba Tamare. Zdi se mu, kakor da bi mu prigovarjala, naj ostane v njeni bližini. Nasprotno pa se je spomnil materinih besed. Ljubezen do matere in ljubezen do Tamare sta bili ljuti boji; pa zmaga se je slednjič nagnila vendarle na stran zadnje.

Misel, da mu bo možno videti vsak dan ljubljeno dekle, da bo lahko večkrat govoril z njo, mu je vzvalovila kri. Stalo ga je mnogo zatajevanja, da je mogel odgovoriti z mirnim glasom: „Sicer imam doma dosti opraviti, a vseeno sprejemem vašo ponudbo; verjemite mi, da še niste imeli zvestejšega uslužbenca, kakor bom jaz.“

Teden dni je že prebival na gradu. Sicer mu je mati branila, naj se ne podaja v nevarnost, a pomagalo ni nič; preselil se je na grad. Prve čase je zahajal večkrat domov. Pozneje pa je prišel le redkokdaj in še tačas je bil nekako za-

mišljen in raztresen. Večje oko skrbne matere je spoznalo, kaj se godi v njegovem srcu; toda bila je predobra, da bi mu bila kaj očitala.

Ljudje, ki so videli Gregorja tavati po gozdih, so zmajevali z glavami in si skrivnostno pošepetavali na ušesa. A ta se ni menil za ljudi. Prebil je večino dneva v gozdu, posedal po mehkem mahu in si zidal zlate gradove. Domišljija mu je stavila pred oči srečno življenje ob strani ljubljene Tamare. Upal je, da mu je vsaj nekoliko naklonjena; saj se mu vedno nasmehlja, ko jo pozdravi, in za sam ta nasmehek bi rad prelił zadnjo srago svoje srčne krvi. Sčasoma si upa pridobiti njeno ljubezen in ko ji celo pove, da se tudi po njem pretaka plemenitaška kri, potem se pač ne bo mogla dolgo obotavljati.

In potem bo stopil pred mrkega graščaka. Že ga vidi, kako se mu je naježilo nizko čelo v pogubonosne gube, ko mu je razodel svojo prošnjo. Ravno hoče odpreti svoja izsesana usta, da ga kakor psa zapodi izpred sebe. V tem hipu prihiti v sobo Tamara, ovije se očetu okoli vratu in ga s solznimi očmi prosi toliko časa, da naposled vendar privoli. Sedaj je njegova! Kolika sreča! . . . Čemu te domišljije!

Solnce je ravno zatonilo, ko se predrami Gregor iz svojega premišljevanja. Treba podvzati se v grad. Tu pove dekli, da ga ne bo k večerji, ker mu ni dobro. V svoji sobi se vrže kar napravljen na posteljo. Oko se mu je uprlo v strop in je viselo na njem dolgo — dolgo. Stemnilo se je polagoma. Tam izza majhnega

tehtnejše koristi monarhije. Cela zbornica je hrupno odobravalta ta odgovor, s katerim se je Stürgkh odločno postavil popolnoma na stališče naših poslancev in obsodil Khuena in Cuvaja. V ogrskih listih bo radi tega seveda ropot, a zalegel ne bo. Za Stürgkhom stoji ves parlament in še mero-dajnejši činitelji. Za Jugoslovane pa je to prazničen dan, kajti zgodilo se je prvič, kar obstoji ustava, da se je avstrijska vlada zavzela odločno za pravice hrvaškega naroda. Jugoslovansko vprašanje je s tem stopilo v ospredje in da ne izgine več s političnega pozorišča, za to bo skrbela naša državnozbornska delegacija.

Gospodinjski tečaj v Šenčurju.

Dne 22. februarja se je pričel gospodinjski tečaj v Šenčurju pri Kranju, ki je bil dne 17. t. m. zaključen. Tečaja se je udeležilo vestno in vstrajno 22 gojenk pod vodstvom neutrudljive voditeljice gđc Jaklič. Preizkušnja zadnjega dne je pokazala, da bodo gojenke odnesle v domači dom mnogo znanja, ki je potrebno dandanes za vsako gospodinjico. Zaključka tečaja se je udeležila deželnega glavarja soproga, gospa dr. Šušteršičeva, v spremstvu deželnega odbornika dr. Zajca. Gojenke so pri izkušnji pokazale, da so se poleg praktičnega gospodinjstva naučile mnogo iz zdravilstva, perutninarstva, sadjereje in živinoreje. Vse te predmete so poleg gđc. voditeljice poučevali gg. dr. Globočnik, Humek, Hladnik in Pevc. G. dež. odbornik dr. Zajc je v zaključnem govoru povdarjal velik pomen gospodinjskih tečajev za naše ženstvo. Deželni odbor, ki je začel prirediti te tečaje, je prepričan, da ne koristi s tem samo posameznim dekletom, temveč vsemu našemu kmečkemu ljudstvu, kateremu hoče vzgojiti izobraženih gospodinj. Tega prepričanja so bili vsi udeleženci zaključnega dne, izmed katerih omenjamo, poleg domačega g. župnika in kaplana, gg. okrajnega glavarja Schitniga, župnika Brešarja, svetnika trg. in obrt. zbornice Podlesnika, občinske svetovavce Sajovica, Kristanca, Vidmarja in nadučitelja Križnarja. V lepih in prisrčnih besedah se je domači g. župnik zahvalil vsem, ki so pripomogli k temu, da se je tečaj tako lepo vršil. Zlasti gre za sluzga domači hranilnici in posojilnici in dež. odboru. Tudi gospa dr. Kušarjeva iz Kranja, ki se je tudi slavnosti udeležila, je pokazala svojo naklonjenost s tem, da je posodila šivalne stroje. Ena izmed gojenk se je prisrčno zahvalila gđc. voditeljici in ji v spomin podarila lep šopek in dve prav praktični darili. Kakor čujemo, se je v tej občini zglasilo zopet nad 30 deklet, ki bi se rada udeleževala takega tečaja.

Strašna nesreča na morju.

Zadnje nedeljo zvečer ob 10. uri je trčil v Atlantskem morju največji parnik na svetu „Titanic“ ob ledenik, ki je plaval po morju, in se je potopil. Tehtal je parnik 45.000 ton, bil dolg 250 m, širok pa 30 m in je veljal 64 milijonov kron.

temno-sivega oblaka je pokazala svoj blede obraz lina, ki je milo svetlobo razlila po Gregorjevi sobi. Njeni žarki so postajali vedno predrznejši. Pririli so se skozi majhno špranjo pri oknu in se vsedli Gregorju na visoko čelo.

Ko se je Gregorju zdelo dovolj, skoči kvišku, iz ust pa se mu izvije vsklik: „Dovolj imam teh muk in praznih upov! Še nocoj se prepričam, če me ljubi! Ko bo vse mirno spalo, splazim se k njenemu oknu in potem se odloči moja usoda. Boljša je še tako strašna gotovost, kakor pa životariti v tej preklicani negotovosti.“

Pri zadnjih besedah je stopil k majhnemu oknu. Zrl je doli na prostrano dvorišče in v globok prepad, ki mu je za njim zijal nasproti. Nepremično mu je strmelo oko v daljavo, oko duše mu razločno kazalo bitje, ki mu je napolnilo srce z nemirom. Videl je pred seboj ponosno graščakovo hčer. Ni mu bilo več obstanka med tesnim zidovjem. Ven, ven na prosto ga je gnalo izmučeno srce.

Tiho kakor tat se splazi iz temnih hodnikov na dvorišče. Noge ga nehote zaneso pod njena okna. Vse v gradu je bilo že temno, le njena sobica je bila še razsvetljena. Motna svetloba sveč je trepetala po težkih, dragocenih zavesah ob oknih. In sedaj — sedaj? Zdelo se mu je, da je za hip ugledal njeno senco. Srce mu je vztrepetalo z nepremagljivo silo, hotelo je k njej — k njej, k svoji kraljici.

Angleži so bili ponosni na ta parnik, katerega so lansko leto spustili v morje. Sedaj je prvič vozil v Ameriko, in sicer okoli 3000 ljudij med njimi 800 moštva in za 70 milijonov kron različnega blaga. Veliko ledenih gora je priplulo letos s severa globoko doli v Atlantsko morje. Ko se je „Titanic“ zaletel v ledenik, katerega je bilo le malo videti iz vode, se je zgodil strašen sunek in ladja se je začela potapljati. Kapitan Smith je začel klicati na pomoč z brezžičnimi brzojavi in je ženske in otroke ukazal spraviti v rešivne čolne. Nastali so grozoviti prizori, ker so se ljudje hoteli rešiti, pa se niso mogli. Rešilo se jih je samo okoli 700, valovi so pa zagrnili 2000 ljudij. Velikanska ladja je šla na dno morja. Na Angleškem vlada velikansko razburjenje ne le zaradi ljudij, ki so potonili, ampak tudi zaradi tega, ker je škode nad 600 milijonov kron. Nesreča se je zgodila že blizu New Jorka, kamor je pripeljal parnik „Karthia“ tiste, ki so se rešili.

Ko je parnik „Titanic“ zadel ob ledenik, se je pretrgal sprednji del ladje in voda je drla vanjo. Mislili so, da se ladja ne bo potopila, ker voda ne bo prišla v druge njene dele in tedaj je parnik še 4 ure počasi plul naprej. Med tem časom je bil na krovu hud boj za to, kdo se bo rešil. Ladje so se držali kosovi ledu in po njih so ljudje plezali v rešivne čolne. Prednost so imeli bogatini, ženske in otroci. Parnik se je ponesrečil zato, ker se je hotelo dokazati, da angleška ladja plove najhitreje in da pride v petih dneh v Ameriko. Drugih 12 parnikov, ki so bili poklicani na pomoč, je prišlo prepozno. Na krovu je bilo 7 milijarderjev in več milijonarjev. Truplo milijarderja Astorja so že potegnili iz valov. Samo en potnik je imel pri sebi za 3 milijone frankov biserov. Na ladji je bilo tudi 3418 poštnih vreč in 7 milijonov pisem, ki so se z drugim vred pogreznila v vodo 3000 m globoko. Zakladov ne bo mogoče rešiti. Med utonjenci sta žal tudi dva Slovenca iz kranjske okolice, namreč Franc Karun z Milj in Janez Mrkun z Bele. Karun, posestnik na Miljah, je pred kratkim prišel iz Amerike po hčerko Ano. Žena mu je brzojavila, naj se vrne v Ameriko. Vzel je še Mrkuna s seboj, pa sta se oba potopila, le hči se je menda rešila. Med ponesrečenci je tudi mnogo Hrvatov. Ladja je imela razne prostore za zabave, kakor: gledališče, nočne kavarne, sijajne dvorane za obede in je izdajala svoj list.

Gospodarski del.

Mraz je napravil na Dolenjskem veliko škode. Sadje je bilo v najlepšem cvetju, a je večinoma posmojeno. Le jabolane, ki še niso cvetele, bodo znabiti otete. Tudi na tri je napravil mraz neizmerno škodo, ker je bila že močno odgnana.

Za sadjarstvo bo treba na Slovenskem kaj več storiti, ker vidimo tuintam veliko za sadjarstvo ugodnih krajev, pa mnogo zanemarjenega drevja. Tudi na glavni skupščini Zadružne organizacije je omenil dr. Krek, da bo treba v bo-

Premagovati se ni mogel več. Vedel je, kje so shranjene lestve. Tiho se odpravi po eno. Skrbno se ozira okoli, če ga morda kdo ne opazuje. Mesec je izginil za oblakom in prav v tem hipu je hušknila za njegovim hrbtom mimo njega temna postava. Bil je lovec, ki je hotel iti vasovat. Urno je smuknil za bližnji vogel; le dvoje žarečih oči je pričalo, da je ostal na preži.

Nič hudega sluteč pristavi Gregor lestvo. Segala je ravno pod okno ljubljenske. Že je stopil na prvi klin, a močan udarec od zadaj ga treščil na tla, da obleži nezavesten.

Udaril ga je lovec, ki ga je opazoval. Črtil ga je ta lovec iz dna svoje črne duše, ker mu je, kakor je menil, v lovski službi prevzel prvenstvo. Prepričan je bil, da se Gregor ne prebudi tako hitro, in odhiti hudit graščaka. Kmalu bi mu bila slaba pred'a. Graščak, ki je pravkar sladko zaspal, je bil nevoljen in je že držal v roki svoj bič, da bi strahoval predrzneža, ki si ga je upal zbuditi. Ko pa izve, kaj se je zgodilo, pohesi dvignjeno desnico in peklenski smehlaj mu šine okrog usten. „To je torej hvaležnost tega ničvredneža!“ zarohni z glasom, ki je bil podoben renčanju razjarjenega leva. „Seveda, ker je prost kmet, ker je v njem nekaj plemenitaške krvi, si d-mišlja, da sme laziti za mojo hčerjo! No, Gregor Sokolski, videli bomo, koliko ti pomaga tvoje plemstvo! — Poklič! dva najmočnejša hlapca!“ Dalje prih.

doče večjo pozornost obračati našemu sadjarstvu, ker je dosedaj močno zanemarjeno, pa bi lahko postalo važen vir dohodkov našemu kmetu. Prav koristno bi bilo, ako bi se napravili v deželi nekateri sadjarski gospodinjski tečaji, in sicer ob času, ko bi se dekleta lahko praktično izučila, kako se koristno uporablja ta ali ona vrsta sadja, tedaj v jeseni.

Nemška gospodinjska šola za naselbine. Misijonska misel se v Nemčiji čimdalje bolj razvija. Zdaj je ustanovljena prva gospodinjska šola za naselbine. Nekdanja Kartavza pri Trieru na Nemškem, ki ima veliko prostorov, lepe vrtove in obsežna zemljišča, je zdaj odprta mladim dekletom, ki želijo v prekomorskih naselbinah Nemčije najti službe. Kuratorji tega od države priznanega zavoda so: knez Alojzij Löwenstein, kanonik Hubert Stein, državni poslanec Erzberg in Cabeusly, član Rafaelovega društva. Vodstvo imajo franciskanke; za predstojnico je redovnica, ki si je vsled svojega sedemletnega bivanja v nemški južno zahodni Afriki pridobila veliko kušenj. Ta deklška naselbinska gospodinjska šola ima dvojen smoter. Vzgojiti hoče dekleta, ki naj bi bila kos številnim nevarnostim v naselbinah, potem jih pa tudi vsposobiti kot domače vzgojiteljice, družabnice, otroške vrtnarice in služkinje. Učni načrt obsega gospodinjstvo, vrtnarstvo, sadjerejo, poljedelstvo, živinorejo, šivanje perila in obleke, pa tudi strežbo bolnikov. Poleg tega se uči tudi veronauk, računstvo, knjigovodstvo, pravilno dopisovanje, petje in godba. Na željo se dekleta uče lahko tudi tujih jezikov. Glede gospodinjskih šol Avstrija ne zaostaja. Posebno se odlikuje Nižjevavstrijska, pa tudi Kranjska in zadnja.

Delegaciji bi bili sklicani dne 23. aprila, ako bi ne bila nastopila na Ogrskem minisirka kriza. Proračun izkazuje skupnih potrebščin za vojsko in mornarico 449 milijonov kron, 21 milijonov kron več, kakor lani.

Volitev v beljaški okolici. Namesto umrlega državnega poslanca Rieseja bo dne 23. t. m. volitev poslanca. Bije se najhujši boj med nemškimi nacionalci in socialnimi demokrati. Nemški krščanski socialci so postavili pač za prvo volitev svojega kandidata, ker bi radi napravili, da bi prišlo med prvima dvema strankama do ožje volitve, katere se pa ne bodo več udeležili. Slovenci bodo spravili skupaj okoli 300 glasov, a mislijo iste oddati že pri prvi volitvi socialnemu demokratu. Ako pomislimo, da so socialni demokratje še bolj surovi in poživinjemi, kakor liberalci, in krščanski misli še bolj nasprotni, moramo obžalovati, da jim bodo Slovenci dali svoje glasove. Liberalni kandidat dr. Angerer in mokraški kandidat Gröger sta oba pristaša „Svobodne šole“, ki pobija vero. Zato naj bi Slovenci pri teh volitvah ostali doma, ako jim noben kandidat noče dati garancije, da v njegovem programu ni napadov na vero, ali pa naj bi postavili svojega števnege kandidata. V narodnem oziru bo pa zveza z rdečkarji naše ljudi spravila ob zadnje iskre rodoljubnega čuta, da jih bodo nemški nacionalci še tem lažje pohrustali.

Madjarizacija Hrvaške. Cuvaj je zترل mnogo narodnih hrvaških časopisov, namesto njih je pa ukazal po vseh večjih mestih ustanoviti mažaronske časopise in jih brezplačno metati med ljudstvo.

Hrvatje se drže dobro. Kraljevemu komisarju pl. Cuvaju bi bilo bolj všeč, ko bi se bili Hrvatje spuntali. V Zagrebu je imel Cuvaj pripravljenih 250 orožnikov in na razpolago vse vojaštvo. Izzival je ljudstvo na tak način, da se ves svet čudi, kako so mogli vsi ohraniti mirno kri, da ni nastala revolucija, katero bi seveda Cuvaj lahko zترل s puškami in topovi. Zdaj se pa vidi, da uvedba kraljevskega komisarijata ni bila opravičena. Skupni ministrski svet je moral imeti dne 14. t. m. zaradi hrvaških razmer nujno sejo. Ker so višji krogi izprevideli, da se dela krivica hrvaškemu narodu, je Khuen moral odstopiti.

V Dalmaciji so sklenile vse stranke zaradi hrvaških razmer pričeti z ostro obstrukcijo v državnem zboru.

Protest Čehov zaradi Hrvaške. V Brnu so priredili zadnje nedeljo Čehi zaradi razmer na Hrvaškem protestni shod, katerega se je udeležilo nad 3000 oseb pod predsedstvom državnega poslanca dr. Stranskega ki je omenil, da se je na Hrvaškem uvedel absolutizem zato, da so potlačeni Ogrri, katerim se ni moglo ustreči v vojaških zadevah. Ker se je suspendirala ustava, je bila kršena pogodba z Ogrsko iz leta 1867. Govorili so na shodu zastopniki vseh čeških strank. Pozvali so poslance, da naj bodo za revizijo dualistične uprave sploh.

V Pulju so napravili iridentovci demonstracijo v gledališču, ko so nastopile plesavke v avstrijskih uniformah. Ko so pa potem plesavke nastopile oblečene kot Bersaglieri, je bilo viharno ploskanje. Navzoči so bili v gledališču tudi avstrijski častniki, ki pa niso imeli toliko poguma, da bi bili odšli. Prišli so zaradi tega sedaj v preiskavo. Poštenika gledališča so izgnali na Laško.

Katoliška Unija se bode imenovala zveza vseh avstrijskih katolčanov, ki bo obsegala dru-

štva in organizacije in bo imela meseca majnika zbor na Dunaju.

Umril je v Parizu 15. t. m. predsednik francoske zbornice Brisson. Ker je bil ranjki velik svobodomislec, je bil pogreb civilen.

Francosko zračno brodogradništvo je dobilo novo organizacijo in obsega 7 kompanij. Njegov general nosi naslov: nadzornik vojaškega zrakoplovnega oddelka.

Svoboda na Francoskem. Nekatero občino na Francoskem so hoteli biti posebno napredne. Sklenile so tedaj, da duhovni ne smejo več hoditi po duhovsko oblečeni bolnike obhajati in da se zjutraj pred šesto uro pri cerkvah ne sme nikoli zvoniti. To se je pa še državnemu svetu zdelo preveč in sklepi so bili od vlade razveljavljeni.

Italijansko-turška vojska. Italijanske čete so dne 12. t. m. razvile italijansko zastavo na fortu v Bu-Kenesu na meji kolonije in Tunisa. Dne 10. t. m. je pa 9 italijanskih vojnih ladij obreljavalo ves dan Zuaro ter razdejaljo en del mesta, vojašnico in mošejo. Ubit ni bil nobeden. Drugi dan so se hoteli Italijani dvakrat izkrcati, pa so jih Turki vrgli nazaj. En del italijanskega brodogradništva je med tem časom šel pred Seid-Said in so izkrcali se v Brua. Pred Seid-Saidom je 9 italijanskih vojnih ladij. — Dne 18. t. m. je prišlo 28 italijanskih vojnih ladij pred Dardanele. Začelo se je streljanje. Ena italijanska ladija, ki je bila nalašč poslana naprej, se je zadela v mine in se je potopila.

V Tokiu je umrl pravoslavni nadškof Nikolaj, ki je 50 let deloval na Japonskem, dal zidati tam 147 pravoslavnih cerkev in je krstil 30.000 Japoncev.

Na Kitajskem se obeta pod novo vlado verska svoboda. Juanšikaj je sprejel v avdijenci pekingskega apostolskega vikarja Jarlina prav ljubeznivo. Živo se je zanimal za razmere katoličanov na japonskem in obljubil je največjo versko svobodo, kakor tudi dostop katoličanom v državne in vojaške službe.

DOPISI.

Iz Podbrezj. Dva požara smo imeli v enem tednu. Dne 10. t. m. je pogorela ena hiša na Britofu; dne 15. t. m. je pa uničil ogenj štirim gospodarjem v Zverčah vsa poslopja; vsa vas je bila v nevarnosti. Požarne brambe iz Dupelj, Naklega, Tržiča in Ljubnega so prihitele na pomoč. Čast vrlim gasivcem, ki so z velikim naporom delali do pozne noči. — Novo šolsko poslopje se je pričelo graditi. Tudi vodovod bomo dobili. Kako je potreben, se je videlo ob požaru in Zverčah, ko je zmanjkalo vode. — Ukradene je bilo nekaj perutnine v Taboru in v Dupljah. Na sumu so cigani, katerih nikjer ne manjka.

Iz Križa pri Tržiču. „Mirovno sodišče“ je zavrgel občinski odbor v seji dne 15. t. m. z 12. proti 3. glasovom. Odbor pravi, da sploh nihče noče posla sprejeti. Morda izmed odbornikov noče nihče sprejeti izvolitve v mirovno sodišče, ali pa so se ti morda prepričali, da tudi izmed 600 drugih za to sposobnih nihče noče sprejeti? Ali vedo tudi, če noče kriška občina doma imeti mirovnega sodišča, da bo prideljena mirovnemu sodišču tuje občine? Ali vedo, da od tedaj, ko bodo mirovna sodišča vpeljana, noben sodnik ne bo prevzel tožbe, ki spada pred mirovno sodišče, če ni bila zadeva prej že pred mirovnim sodiščem? Ali vedo, kakšne zadeve spadajo pred mirovno sodišče? Koliko izmed tistih odbornikov, ki so glasovali zoper mirovno sodišče, je bilo v Kranju na zadnjem županskem shodu, ki je natančno pojasnil vse o mirovnih sodiščih? Vem, da nihče! Koliko jih bere „Občinsko upravo“? Vem, da nihče! Malo več zavednosti bi pač morali imeti tisti, ki hočejo sedeti v občinskem odboru. — Občinski odbor bi bil imel skleniti v isti seji glede vodovoda, da je kriška občina za vodovod, če dežela in država dasta podporo, in da bodo ostanek plačali le tisti, ki bodo vodovod vzivali. Preden je prišlo do tega, da bi o tem sklepali, so odborniki hiteli od seje, češ da gredo gasit, ker je začelo goret v Zvirčah, in seja je bila nesklepčna. Škoda! Treba se je podvizati, da se bo čim prej na podlagi občinskega sklepa mogla razpisati vodoppravna razprava, saj načrti so že narejeni. Naj se nemudoma skliče nova seja, naj stari odbor vendar pokaže, da je kaj storil za občino v petih letih, kar gospodari! — Iz Kranja v Križe hodi „Gorenjec“ tako le: Ob polne popoldne v soboto se odpelje v Tržič. V Tržiču počiva pet ur. Zadnji čas, da se poda na pot nazaj proti Kranju, v osmih minutah bi bil v Križah. Toda ne! Bolj prijetno je čez noč ležati še v Tržiču. Kazen ne izostane. Mora pa v nedeljo zjutraj navsezgodaj vstati in 1/6 se odpeljati v Križe. V Križah bi rad izstopil, a revež ne sme. Ta vlak v Križah ne oddaja pošte. In tako mora „Gorenjec“ nazaj v Kranj. V Kranju zopet počitek. Malo pred osmo uro pa mora nazaj proti Tržiču in srečen je, če more izstopiti po takih okolivoznjah vendar enkrat v Križah. Primerilo se mu je že, da je drugič pogledal Tržič, preden je mogel v Križah izstopiti. Kje je krivda? (Pravijo, da opoldanski vlak pošte sploh ne oddaja, kar je zelo čudno. Uredništvo.) — Baron

Born je zgradil Bistričanom pot v Križe, po kateri so hodili, odkar spadajo v kriško župnijo, in to je že več sto let. Poizkus, zabraniti jim to pot, se pač ne bo obnesel. Čemu potem most čez Bistrico? Tudi Kovorjanom, oziroma Ločanom, ki so od pamtveka hodili ob Bistrici v Tržič, je nastavljal baron bodeč plot iz žice čez pot. Čemu razburjati ljudi po nepotrebnem? Saj ne more baronova obveljati! — O vodovodu za Kovor, Podbrezje in Križe je poslanec Pogodnik v nedeljo 14. t. m., v stari šoli zbranim Križanom podal pojasnila. Vodovod bi stal 285 tisoč kron. Država in dežela bi dali 200.000 K, interesentje pa 85.000 K. Na eno krono direktnega davka bi moral interesent plačati 9 K. Kdor plača 10 K direktnega davka, bi torej dal za vodovod 90 K. Če bi se trideset let plačevalo, bi prišlo nanj le 3 K na leto. Deželna podpora bi se podelila iz 10 milijonskega posojila, katero bodo morali od l. 1928. dalje vsi davkoplačevalci pri deželnih dokladah nazaj vračati, četudi niso prejeli nobene deželne podpore. Kdo bi bil tako nespameten, da bi se branil vodovoda in deželne podpore, ki jo bo moral vrniti, čeravno je ni maral, a so jo drugod radi vzeli?

Iz Tržiča. Zadnji terek smo pokopali tu č. g. župnika Jerneja Primožiča, ki je pred tremi leti prišel iz Gorič sem v svoj rojstni kraj uživati pokoj. Star je bil gospod 65 let. Pogreb je imel prav lep. Prišli so k pogrebu ne-le domačini v obilnem številu, ampak tudi Goričani. Mladeniška in dekliska Marijina družba, možje in žene iz Gorič, vsi so hoteli pokazati, da so pokojnika zelo radi imeli, ko je med njimi služboval. Bil je pa ranjki gospod tudi res „zlati srce“, kakor je rekel č. g. dekan Koblar, ki je imel pogrebni govor.

Iz Stare Loke. V Ajmanovem gradu je neki kaznjenelec, ki je pobegnil iz mariborske kaznišnice, napadel oskrbnika z besedami: „Denar ali pa dušo!“ Oskrbnik se je napadavca obranil z nožem in ga ranil po obrazu in drugod. Lopov je pobegnil in iskali so ga trije orožniki. Ujeli so ga pa kmetje zadnje nedelje na Križni Gori, ga najprej zaprli v neko klet, potem pa, ker orožnikov niso mogli dobiti, v verigah zvezanega gnali pod vodstvom Luskovčevega Jurja na sodišče v Škofjo Loko. — Poroča se nam še to-le: Ajmanov grad je last bivšega deželnega glavarja pl. Detele. Ropar je prišel ponoči. Oskrbnik je bil sam doma. Dolgo se je 60 letni oskrbnik boril z mladim rokovnjačem, ki ga je davil. Ko je dobil oskrbnik v roke nož, sta bila oba ranjena. Potem se je oskrbnik izmuznil in je šel klicati ljudi na pomoč. Lopov je pobegnil in se klatil okoli Crngroba in po Planici, kjer sta ga prijela Bernik iz Lavterškega Vrha in Berčnikov najmlajši fant in ga zvezala.

Iz Selc. V Selcih so od zadnjih občinskih volitev prav čedne razmere. Člani liberalnega društva „Ratitovec“ (še celo bivši predsednik in sedanjí odbornik bi bil rad vmes) so se nekako zarotili, da hočejo naše ljudi izzivati in napadati. Posebno na piki imajo „Orle“. Jakec in njegova zlahta, odlikuje se Bilbanov Štefan, to so sinovi Groge Habjana, vse nedelje po gostivnah in na cesti zasledujejo naše ljudi, ter iščejo nekateri, s kom bi se sprli in stepli. Reklo se jim je že večkrat, naj gredo k Šliberju, kjer je za-nje družba, drugod jih pa ne potrebujejo, ker imajo le dostojne, mirne goste radi. Kamor ti ljudje pridejo, se jim gostije iz gostivne ognje, da niso izzivani, in vsled tega imajo dotični gostivničarji škodo. Slavno županstvo v Selcih se pa prosi, naj energično nastopi proti te vrste elementom, da bodejo „Orli“ in ljudje S. L. S. varni pred njimi po gostivnah in na cesti, posebno ob nedeljah zvečer.

Iz Zgornje Šiške. Dne 14. t. m. ob deveti uri je bila v Šiški sv. maša s pridigo, ki jo je daroval naš rojak frančiškan pater Mariofil Holeček. Po cerkvenem opravilu je bil ustanovni občni zbor „Prosvetnega društva“ za obe Šiški v restavraciji Ivana Bajdeta. Zborovavcev je bilo nad 200 oseb obojega spola. Po pozdravu predsednika pripravljavnega odbora je g. pater Mariofil Holeček govoril o namenu društva, za kar je žel mnogo pohvale. Nato je bil z vsklikom izvoljen odbor. Vpisalo se je v novo društvo takoj nad 100 rednih članov in priglasilo več ustanovnih. Društveno zborovanje sta pozdravila tudi podpredsednika „Šentpeterskega prosvetnega društva“ in telovadnega oddelka „Orle“ iz Ljubljane.

Z Jesenic. „Šolski bratje“ z Dunaja so kupili na Hrušici Schreyevo vilo „Jasno selo“ za 70 tisoč kron. Naselijo se tu bratje Slovenci in bodo pomagali širiti krščansko kulturo. Sovražniki krščanstva seveda škripljejo z zobmi. „Zarja“ besni in imenuje „šolske brate“: s kuto našimljene rokovnjače.

Iz Rateč na Gorenjskem. V nedeljo, dne 14. t. m., je priredilo „Gasivno društvo“ svojo prvo igro in zabavo, pri kateri je pozdravil občinstvo mladenič iz „Izobraževalnega društva“, ki se je z govorom prav dobro obnesel. Obisk je bil precej dovoljen. Prireditve so bile iz namere, da si „Gasivno društvo“ pomaga v svojem gmojnem stanju. Društvo je namreč zgradilo novo gasivno shrambo in zares potrebuje podpore. V

veliko korist je naše „Izobraževalno društvo“ s posebnim ozirom na napredek izobrazbe, za kar se imamo prav posebno zahvaliti gosp. predsedniku.

Novičar.

Občinska seja v Kranju. V seji, dne 12. t. m., je poročal g. župan, da Jernej Tomelj napravi pečnico zunaj mesta in da Franc Prestor zapusti službo nočnega čuvaja. Marija Kožuh se je pritožila na deželni odbor, ker ji občinski odbor ni hotel povišati miloščine. Deželni odbor ji je priznal miloščine mesečnih 5 K, ne spleča se pa, je rekel župan, zoper ta odlok pritoževati se na upravno sodišče. Pri Savi, na pomolu starega mostu, se bo napravilo šetališče in zato se tam ne bode smelo več odkladati nesnage. Škrlovec se bo popravil z zneskom 100 K. Fock star. je zahteval, da se tudi perilo ne sme tam sušiti. Pasji davek se prepusti ubožnemu odseku. Račun iz lanskega leta je pokazal, da je bilo 62.631 K dohodkov in 56.097 K stroškov in je tedaj prebitka 6533 K. Dobila so liberalna društva: Radogoj 400 K, Čitavniška knjižnica 200 K in Ciril Metodova družba 200 K podpore. Ubožni zaklad kaže prebitka 232 K, kar dokazuje veliko varčnost. Francu Kuraltu se ne ugovarja glede točenja do polnoči in Ivanu Kummru glede podelitve gostilniške koncesije. Tistim, ki imajo lesene paže pri hišah, se naroča, da naj napravijo zidove, ker so za slučaj ognja odgovorni tudi za škodo sosedov. Kristijan Premru in Lenart Pikuž se sprejmeta v občinsko zvezo. Zaradi potlakanja cestnih prehodov se na Vodnika v Ljubljani ne bo več reflektiralo, ampak se bo naredila pogodba z Lentschem na Tirolskem. Ubožcu Mayrju, ki bo kmalu umrl, se poviša miloščina za mesečni 2 K. Sprejel se je predlog dr. Štempiharja, da ne kaže odpraviti okrajne blagajne, dokler ni načrta, kako razdeliti agende. Občinski odbornik Tajnik, ki je dokazal, da bi bila občina na boljšem, če se okrajne blagajne odpravijo, je s svojim predlogom pogorel. Zaradi dovolitve premostitve pri Lubeinscheggovi hiši se pritoži občina zoper odlok deželnega odbora na upravno sodišče, ker je občina lastnica pota in zraka nad potom, pa ni bila povabljena k ogledu, dasiravno je to čisto privatna zadeva in se po mnenju dr. Štempiharja ne tiče javnega prava.

Poslanec dr. Ravnihar je vložil nujni predlog, naj se mesto Kranj uvrsti v tretji razred aktivitetnih doklad. Pritožil se je tudi zaradi jezikovnih razmer v slovenskih deželah. Mladocihi, pri katerih je v klubu, se pa za Ravniharja malo brigajo in zato ni npanja, da bi se kaj doseglo.

Trebušniki. Dr. Krek je na občnem zboru S. K. S. Z. v Ljubljani tožil, da imajo nekateri mladi moške pre malo energije in idealov. Rekel je: „Po poti navdušenja hodijo tisti, ki kot mladi fantje goje v svoji mladosti navdušenje za domovino z 20. leti, s 30. leti pa slepo služijo vsakemu, ki jih bolje plača; z 20. leti življenje in kri za domovino, s 30. leti so pa lakaji vsakega, ki jih bolje plača. To je bolezen našega časa in proti tej bolezni se nam je boriti.“

Duhovnike hočejo izgnati iz politike zagrizeni liberalci, ki menijo, da bodo potem lahko po svoji volji izrabljali politiko v svoje protiverske namene. Sklicujejo se še celo na sv. Očeta, češ, Pij X. bo izdal okrožnico, ki bo duhovnikom prepovedala vsako politiziranje. Sv. Oče je pa čisto drugačnih nazorov. Dne 3. t. m. je potrdil program, da smejo katoličani z dobro vestjo porabiti priliko in svoje zmognosti posvetiti v povzdigo materijalnega in državnega ljudskega blagostanja. Sodelovati morejo tako kot drugi, če ne še bolje.

Telefonska zveza med Domžalami in Ljubljano je zagotovljena. Interesentje bodo prispevali samo K 3000.— Kaj je s telefonsko zvezo na Gorenjskem? Stvar se vleče že 11 let. Ali ni na celi Gorenjski toliko moči, da bi se ta prepotrebna stvar izpeljala. Ali nas vlada vodi samo za nos, da do danes še ni predložila proračuna za to progno in vendar zahteva 30% prispevka od interesentov? Ali se to pravi podpirati koristi naše industrije in trgovine? Bomo še govorili!

Odiikovanje. Župnik Jakob Aljaž na Dovjem je dobil zaslužno medaljo za 40letno službovanje. Č. g. Aljaž namerava priti v pokoj na Premskovo.

† **Karol Šega.** Umril je 17. t. m. Karol Šega, profesor na l. drž. gimnaziji v Ljubljani, zadet od mrtvouda. Dan popreje so mu pokopali sestro.

Solčni mrk se je na Gorenjskem le slabo videl, ker je bilo oblačno.

Na delo za „Slov. Stražo“! Na občnem zboru S. K. S. Z. se je poročalo, da je imela „Slovenska Straža“ od zadnjega občnega zбора dohodkov 34.047 K 81 v in stroškov 34.549 K 6 v, torej več nujnih, neodložljivih stroškov, kot dohodkov, poleg tega čaka še cela vrsta zadev na nujno rešitev. Treba je, da se nanovo vzbudi naša požrtvornost! „Slovenski Narod“ se norčuje iz naše požrtvornosti in pravi: „Kjerikalci bodo pač tudi še v bodočnosti narod reševali z molitveniki in rožnimi vencii“

Ti pa znajo! Voditelji socijalno demokratske stranke vedno vpijejo po listih o silnih plačah, ki jih menda duhovniki vlečejo. In vendar je znano, da je danes vsak državni poduradnik bolj plačan, nego naši gg. kaplani. Seveda voditelji rdečkarjev molče dosledno o svojih plačah, ki so uprav sijajne. Te dni je našel neki dunajski časopis dohodke posamičnih rdečkarjev voditeljev. Naj tukaj to posnamemo, da bodo videli rdeči, zapeljani delavci, kako imenitno se godi njihovim voditeljem: „Dr. Adler je milijonar, Schubmeier vleče na leto najmanj 20.000 kron, dr. Renner 13.560 K; Skareta cenijo na 20.000 K letne plače; Seiz dobiva 13.200, Glekel 11.870 K; najimennitnejše se pa godi rdečemu poslancu Domesu, ki dobiva letno več tisočev, pa ima svojo mater v dunajski sirotišnici v Laincu. To sirotišnico je sezidala krščansko-socijalna stranka, proti kateri gredo vsi socialisti sedaj pri občinskih volitvah v najhujši boji. Naj bi ti bogati voditelji vsako leto en del svojih dohodkov darovali delavskim podpornim blagajnam, pa bi se kmalu zdato zmanjšala beda delavskih slojev po mestu.

Priprave za skupni nastop Slovencev. „Dan“ fehta za to, da bi potujoči liberalni dijaki dobivali na počitnicah brezplačna prenočišča, in pravi: „Naprednemu dijaku je skupna pot s klerikalci nemogoča, ker bodo naprednega dijaka vrgli iz hiše vsakega klerikalca, posebno pa iz farovža.“ To naj si naši ljudje zapomnijo, da bodo vedeli, kako postopati. „Dan“ je mnenja, da so doslej potujoči liberalni dijaki po župniščih preveč binavili!

Pravne večere so vpeljali v Ljubljani. Dva-krat na teden so na razpolago juristi vsem članom S. K. S. Z., ki potrebujejo pojasnil v pravnih zadevah. Posredovali so gg. doktorji že v 34. slučajih z nasveti in navodili. Taki pravni večeri bi bili tudi v manjših mestih prav koristni.

Za evharistični kongres na Dunaju se je osnoval v Ljubljani pripravljavni odbor, kateremu stoji na čelu prevzvišeni g. knezoškof dr. Jeglič. Izvolil se je pododbor petih gospodov, ki bo v kratkem izdal klic, da se osnujejo odbori po župnijah. Udeležence kongresa bodo vodili po Dunaju slovenski katoliški akademiki. To potovanje bo stalo z vožnjo, hrano in stanovanjem okoli 60 K za osebo.

Smlejska pošta. C. kr. poštni urad v Smledniku nam naznanja glede na notico v zadnji številki „Gorenjca“, da je ondotna pošta v redu, ker selski pismonoša raznaša poštno pošiljave, ki so prišle v nedeljo, ponedeljek in torek za vasi Hraše, Imene, Zapoge, Dornice in Torovo na ondotno pošto po sedanjih predpisih šele v torek.

V Postojnski jami so odkrili nov oddelek, ki je poln snežnobelih kapnikov. Odstraniti se bodo morale pa še ovire, predno bo postal ta del jame dostopen.

Požar. V nedeljo zvečer je pogorela Vovkova žaga pri mostu, ki gre čez Savo med Bledom in Leskami.

„Gorenjske knjižnice“ tretji zvezek ima sledečo vsebino: Izkoporna romarica. Moji obiskovavci. Za edincem. Pravljica o treh vitejih. Drvar. Jaka-humorist. V Kozmovi kovačnici. Izprehod na veliki četrtki. Cena 30 vin. Toplo priporočamo, da bi se vsaj vsa izobraževalna društva naročila na to „Knjižnico“, ker na ta način se jim za par vinarjev nudi dosti dobrega beriva.

V „Zadružni zvezi“ v Ljubljani je bilo koncem leta 1911 včlanjenih 323 zadrug iz Kranjske, 105 iz Štajerske, 38 iz Koroške, 8 iz Goriške, 6 iz Trsta, 85 iz Istre in 77 iz Dalmacije.

Na tedenski semenj v Kranju dne 15. t. m. je bilo prignanih: 106 glav domače govedi, (za mesarja 30), 9 telet, 47 glav bosenske govedi, hrvaške govedi 0 in 19 domačih prešičev. Cena za kilogram žive teže: za pitane vole 92 v, za srednje pitane vole 82 do 88 v, za nepitane 78 do 80 v, za bosensko goved 86 v, za teleta 1 K 20 v, za pitane prašiče 1 K 18 v. — Za 100 kg pšenice 23 K; rž 22 K; ječmen 21 K; oves 21 K; koruza 22—24 K, ajda 24 K, proso 21 K; krompir 9 K; fižol (rdeč) 42 K, koks 44 K, detelja 160 K, slatina 1 80 do 1 90 K, drva (trda) 18 K, drva (mehka) 10 K, maslo 2 90 K, 1 jajce 6 v, seno 7 K, pšenična moka 36 v, kaša 32 v, ješprenj 32 v.

Godovi prihodnjega tedna. Nedelja (21.) sv. Anzelm, škof; ponedeljek (22.) sv. Soter in Kaj, mm.; torek (23.) sv. Vojteh, šk.; sreda (24.) sv. Jurij; četrtek (25.) sv. Marko, evang.; petek (26.) sv. Marcellin, papež; sobota (27.) sv. Peregrin.

Napad na katoličane. Na Portugalskem so svobodomiselnici napadli katoličane pri veliko-nočni procesiji. Metali so bombe in streljali s puškami in revolverji ter 3 osebe usmrtili, 30 so jih pa nevarno ranili. Mir so napravili vojaki in policija, ki je dala zapreti vse cerkve.

Parnik „Niagara“ je na istem mestu, kakor „Titanic“, zadel v led, ker je bila gosta megla, pa se hujšega ni zgodilo, kakor da so potniki, ki so bili ravno pri kosilu, popadali na tla in da se je posoda pobila.

Vulkan Chiriqui v Ameriki, o katerem so mislili, da je že ugasnil, je naenkrat izbruhnil. Pod njim so indijanske vasi, ki so sedaj skoro vse uničene. Ognjenik je 3430 m visok. Lava se

vsiplje iz glavnega žrela. Pokončanih je veliko ljudi. Tudi bližnji panamski prekop je v nevarnosti.

Reka Missisipi je vsled velikega deževja tako narasla, da je poplavlila več tisoč kvadratnih metrov zemlje, razrušila veliko hiš in razdrila mnogo nasipov. Voda nese mrtva trupla.

V Tokiu je pogorel del mesta, kjer je bilo največ hiš s številko 13. Med Japonci se je začelo gibanje, da se te hiše odpravijo, ker so žalostno znamenje zaostalosti. Naši naprednjaki so nasprotnega mnenja.

Zrakoplov „St. Gotthard“ je zadnjo soboto priletel z močjo na tla, da se odleteli z gondole vodja in dva potnika. Potem se je zrakoplov dvignil 5000 m visoko z enim potnikom, ki ga ni znal voditi. Potem se je pa zrakoplov sam spustil na tla in ni bilo nobene nesreče.

Odličen nemški učenjak — član reda sv. Frančiška. Kardinal Kopp v Bratislavu je nedavno posvetil v mašnika frančiškana P. Lamberta, ki je star 68 let. Kdo pa je ta pater? Ta je glasoviti zgodovinar in tajni vladni svetnik dr. Viljem Schulte. Bil je svoje dni direktor na kraljevi katoliški gimnaziji v Glatzu. On je znamenit učenjak in pisatelj, zlasti je veliko pisal o zgodovini Šlezije. Živel je potem v pokoju v Neisse. V začetku leta 1909. je stopil v frančiškanski red. Zdaj deluje kot frančiškanski mašnik.

Stolp sv. Marka v Benetkah bodo 25. t. m. odkrili. Za slovesno otvoritev je zložil papež Pij X. latinsko pesem in znani Perosi, slavni glasbenik in organist v cerkvi sv. Petra v Rimu, bo to pesem uglasbil. Pela se bode prvič v baziliki sv. Marka, ko bo novi zvonik blagoslovljen.

Kaj so ledeniki? Ledeniki so plavajoče ledene gore, ki prihajajo od severa, odkoder jih nosijo morski toki. Včasih štrle nad morjem do 60 in še več metrov visoko, pod morjem pa gredo petkrat tako globoko. Pravijo, da je sedaj zavoljo tega tako mraz po Evropi, ker je zgodnja pomlad silno veliko ledenikov prignala v Atlantsko morje.

Stare glagolske bogoslovne knjige. V arhivu Jugoslovanske akademije v Zagrebu so našli veliko bogoslovno delo, ki obsega vso dogmatiko in moralo, pisano v slovanskem jeziku z glagolskimi črkami. To znamenito delo je iz petnajstega stoletja in je služilo svoj čas kot učna knjiga za katoliške duhovne slovanskega obreda. Drugod po Evropi so se tačas podobne knjige pisale le v latinskem jeziku.

Kmet — milijonar. Neki kmet v občini Temesrekas na Ogrskem je kupil graščino grofa Miklosa, ki meri 1300 oralov, za 1 3 milijona kron, ter je kupnino precej plačal. Njegovi sinovi se kot rezervni častniki nekega husarskega polka gibljejo v višjih krogih, oče pa živi kot navaden kmet in se tudi nosi po kmečko.

Vrl ritmojster. Pred več leti so bili pri nekem dragonskem eskadronu vojaki povabljeni, da naj gredo k veliko-nočni izpovedi. Ritmojster, komandant eskadrona, je o tem izvedel. Nekega dne so šli vojaki k maši in po maši je sedel vojaški duhoven v izpovednico. Ritmojster se je prvi podal k izpovednici. Ko so vojaki videli lepi zglede svojega predstojnika, so ga posnemali ter vsi opravili veliko-nočno izpoved. Ta vrl častnik živi zdaj na Dunaju kot podpolkovnik.

Iz Pekina v Pariz se bode napravila letalna tekma v aeroplanu. Smer bode ob sibirski železnici.

O ženskih oblekah je izdala predpise država Illinois v Ameriki. V interesu pravdnosti in družabnega reda se ženskam prepoveduje nositi kratka krila, kratke rokave, steznike, in ženske se kaznujejo z globo, ako na obleki ostro označujejo črte telesa, ali če so prenzisko dekoltirane.

Sloveča dunajska bolnica usmiljenih bratov poroča: Pri mnogoštevilnih trdovratnih zaprtjih smo uporabljali naravno Franc Jožefovo grenčico z ugodnim uspehom.

DRUŠTVA.

V „Ljudskem Domu“ v Kranju se bode v nedeljo, dne 21. aprila, ob 1/2 8. uri zvečer, predstavljala priljubljena narodna igra s petjem v 5. dejanjih „Rokovnjači“. Vstopnina ni visoka.

„Garcia Moreno“ v Naklem. Zadnjo nedeljo se je predstavljala imenovana žaloigra z

dobrim uspehom. Želeti bi bilo le, da bi prišli pogledat igro tudi domačini v obilnejšem številu. Jutri popoldne se bo igra ponovila.

Cerklje. Izobraževalno društvo je dne 14. t. m. priredilo prvo predstavo v novem Društvenem domu — namreč igro „Repoštev“. Dvorana je bila napolnjena, občinstvo prav zadovoljno s prireditvijo. Na splošno željo se bode igra „Repoštev“ ponovila v nedeljo, dne 21. aprila ob 1/2 4. uri popoldne. Gostje dobrodošli!

Kmetijsko društvo v Hrastju pri Kranju ima jutri, t. j. v nedeljo, svoj občni zbor ob 3. uri popoldne.

Kat. politično društvo za loški okraj ima dne 24. t. m., na sv. Jurja dan, ob 1/2 11. uri občni zbor v dvorani kat. izobr. društva v Škofji Loki.

Novije vesti.

Državni zbor. Zbornica je soglasno sklenila, da se otvori debata o Stürgkhovem odgovoru na interpelacijo o hrvaških zadevah. Govorniki vseh strank so se potegnili za Hrvate. Govorili so za češki klub dr. Fiedler, ki je povdarjal čut solidarnosti vseh avstrijskih Slovanov, dr. Krek, ki je naglašal, da Hrvaška ni Ogrski podjarmljena dežela. Dalmatincec dr. Baljak je govoril jako ostro in rekel, da ne bo prej miru, dokler ne odide Cuvaj. Tudi Poljak dr. Leo se je toplo potegnil za „težnje jugoslovanskih bratov“. Odločno so govorili tudi: Tresić, Stöckler za kršč. socialce, dr. Gross za nemško nacionalno-zvezo ter socialisti Nömeš in dr. Adler.

Dunaj. Lukacs je prišel sem in obiskal tudi Stürgkha.

Lahi gredo na Carigrad. Obljubili so Lahi, da ne bodo prenesli vojske v Evropo. Dne 18. t. m. je pa prišlo 27 italijanskih vojnih ladij, ki so začele streljati na dardanelski trdnjavi Kumkale in Sedd-el-Bahr. Turška kroglja je zadela laško oklopnico, ki je začela goreti. Laške ladje so potem odšle, ko so oddale v treh urah več sto strelcev, napravile so pa malo škode. Turški sultan je ravno tačas v Carigradu otvoril novi parlament. Lahi so bombardirali tudi otok Samos, kjer je bil umorjen knez Kopsis. Vse države so pokoncu, ker so oškodovani kupčijski interesi in ker bo gotovo zaropotalo na Balkanu. Dardanele so zaprte z minami. Rusi protestirajo. Angleško brodogradništvo je blizu Dardanel.

V Maroku je upor zoper Francoze. Sultan je obkoljen od ustašev. Več Francozov v Fezu je ubitih, banka orošana.

Potop „Titanica“. Sprednji del ladje je zadel ob ledenik in zmečkanih je bilo 100 mož. Voda je prišla v kotle in so se razpočili. Potopila se je godba, ki je še igrala, potopilo več milijonarjev, tudi kapitan Smith, ki je s hitro vožnjo hotel prisluziti 25.000 K. „Karpattia“ je pripeljala v groznem stanju rešence v Novi York. Bojni so bili od strahu in strašnega mraza: 10 jih je po poti umrlo. Utonil je tajnik Butt, ki je nesel Taftu papeževo pismo. Vse je ogorčeno na lahkomišelnost vodstva pri družbi „Bele zvezde“, lastnice „Titanica“.

Novi York. Od 2340 oseb na „Titanicu“ je rešenih 645.

Vajenec za kavarno se sprejme takoj. 164 2-2
Vpraša naj se v kavarni „Prešeren“ v Ljubljani.

Več dobro izurjenih šivilj sprejme takoj. 166 2-2
VILJEM PFUNDNER
v Kranju, Glavni trg šte. 117.

Hiša z vrtom
15 minut od Kranja se proda radi družinskih razmer. V hiši je vodovod. Vrt je pripraven za kakega vrtarja ali pa zasebnika, ki ima veselje z vrtom. — Več pove lastnik **Matovž Erman** v Kranju. 155 3-3

ANTON MUROVEC
urar in trgovec z urami 169 37-1
v Radovljici šte. 24, Gorenjsko

priporoča slavlemu občinstvu vsakovrstne ure, nikel-naste, srebrne in zlate verižice, stenske ure, naj-finejše budilke z jamstvom, uhane, double- in zlate zapestnice. Dalje ima v zalogi veliko že rabljenih ur po zelo nizki ceni, za katere ravnatako jamči kakor za nove, in vsake vrste očaj.

Istotako se priporoča gg. botricam in botrom za nakup birmanskih daril.

Postrežba točna in solidna. Cene nizke. Izber velika.

Pončni del.

Kako se delajo strehe iz cementa?
Nad hlevi in svinjaki se večkrat delajo ravne strehe iz cementa. Taka streha, če je tudi trdno narejena, ni prav dobra. Cement rad počni, če se z delom preneha, ko se napravi streha, cement je luknjičast in se ne ustavlja dovolj vremen-skim vplivom, glavna hiba je pa ta, da se strop poti, t. j. da v gorkih hlevih kaplje od cementnega stropa, kadar je zunaj mraz, ker ni nič posredovavca med toplino in mrzloti. Pomagali so si stavbeniki doslej s tem, da so pri cementnih strehah na vrhu namazali asfalta, pod cementno ploščo pa napravljali še lesen strop in med obema stropoma puščali prazen prostor za zrak, ki zna dobro izravnovati temperaturo. Te vrste strehe so sicer dobre, pa drage, kajti samo asfaltna plast stane kvadratni meter 6 do 7 kron, potem drago pridejo, če je streha široka, močni železni nosivci (traverze), ali pa nosivci iz železnega betona, železno mrežje v betonu i. t. d. Na Nemškem so poizkusili napraviti vrhno, 3 cm debelo plast, namesto iz asfalta — iz gipsa. Ko se je prililo gipsu vode, se ta gipsova kaša vlije na cement in zravna. Drugi dan se pa potolče z lesenimi tolkači, da se skrijejo razpoke, in s kelo se vse izgladi.

Glavnata solata, ki se imenuje „Ideal“, je priporočila vredna, ker je zgodnja, naredi trde, lepo rumene glave in se lahko seje v gnojne gredice, ali pa na prosto. Bolj fina je in boljše dela, kakor cesarska solata, tudi ni ob neugodnem vremenu preveč občutljiva.

Kako se obrezujejo vrtnice? Ko vrtnice obrezujete, ne glej samo na lepo obliko, ampak treba paziti tudi na to, da je v kroni dovolj svetlobe. Porežejo se tedaj ne-le slabotni, temveč tudi močni poganjki, ki bi delali preveč goščave. Tiste vrtnice, ki imajo slabotne poganjke, bolj obreži, na 3 ali 4 očesa, one vrste ki imajo dolge, močne poganjke, pusti poganjke bolj dolge, pa redke. Poganjke delajo vrtnice spomladi in poletju. nekatere vrste tudi vse poletje do jeseni. Četudi poletni les daje boljše cvetje, treba vendar včasih prirezati nazaj do pomladnega lesa, ker se mora gledati tudi na obliko. Odrez naredi gladek in pri polti, ker iz štrcljev radi poganjajo nepotrebni izrastki.

Za smeh in kratek čas.

Dober dokaz. „Kakor sem že večkrat rekel, Jože, človek si mora prizadevati, če hoče kaj imeti, drugače ne gre! Jaz nisem imel nič za usta in nič obleči, ko sem pred štirimi leti sem prišel, sedaj pa, hvala Bogu, imam že 1200 kron — dolgá!“

Že še pride Natakár gostilničarju: „Gostje se pritožujejo, da je bila juha neslaná!“ — Gostilničar: „Naj potrpé, da jim prinesem račun!“

Ni prav slišal. Profesor učencu: „Povejte mi, kako se izračuni obsežek trivogelnika!“ — Učenec (mrmraje): „Je profesor pravi osel! Kako naj jaz to vem!“ — Profesor: „No, povejte še enkrat — znabiti je bilo prav!“

Naravni zakon in slučaj. Gospodična: „Jaz še sedaj ne morem prav razumeti, kaj je naravni zakon in kaj je slučaj.“ — Gospod: „Vam bom povedal vzgled: Če Vi dobite moža, je to naravni zakon, če je pa on z Vami srečen, je pa slučaj.“

Pri vojakih. Korporal: „Vojak, kadar je na straži, ne sme svojega mesta zapustiti pod nobenim pogojem. Vzemite si za vzgled rimskega vojščaka v Pompeji, ki je stal na straži pred hišo svojega poveljnika, ko je Vezuv metal iz sebe ogenj, kamenje in žlindro, in se ni ganil, čeravno ga je žlindra zalila, dokler ga niso čez osemnajsto let odkopali!“

Drag pozdrav. Če ti reče zdravnik: „Dober dan!“, te stane štiri krone; če ti pa reče advokat „Lahko noč!“, te stane lahko pol premoženja.

V gimnaziji. Razrednik-profesor: „Za dijaka Dobravca nasvetujem slab red v obnašanju, ker je mojemu tovarišu, ki predava živalstvo, rekel: osel!“ — Profesor živalstva: „Jaz pa predlagam, da naj se v obnašanju ne kaznuje, ampak mu bom jaz dal nezadostno v mojem predmetu zato, ker ne zna človeka razločiti od osla!“

Učeno povedano. Profesor kmetijstva: „To stoji, da kmetiovec brez živinske soli ne more živeti.“

Se lahko pomaga. Berač: „Dajte mi par vinarjev!“ — Gospod: „Pa jih bodele dali za žnops!“ — Berač: „Dajte mi krono, potem bom pa pil vino!“

Pred sodnikom: „Vi se hočete ločiti od moža, zakaj pa?“ — Žena: „Rada bi se zopet dobro omožila!“

Divjaki. Graščak N. povabi nekega misijonarja na kosilo. H kosilu pride tudi gospa s svojimi hčerami; vse so bile precej dekoltirane. Graščak se za to izkuša pri misijonarju nekoliko opravičiti, ta pa odgovori: „O, saj sem takega navajen: tri leta sem živel med divjaki.“

Razlaga sv. pisma. Učitelj: „Kako to razumeš: v potu svojega obraza bo jedel kruh?“ Učenec: „Tako dolgo naj je, da se bo začel potiti.“

Iz šole. Učenec: „Kaj pa je to: basen?“ Učitelj: „Basen je, n. pr. če se pogovarja o sel z lisico, kakor zdajle jaz s teboj.“

Prva skrb. Mati: „Jožek, hitro vstani, šola gori!“ — Jožek (si oči mane): „Ali je učitelj že zgorel?“

Pomirljivo. Ženin: „Draga moja, to Ti moram povedati takoj, da sem večkrat brez pravega vzroka oznevoljen.“ — Nevesta: „O, vzrokov Ti ne bo manjkalo.“

Moja stara izkušnja me uči in drži, da za odpravo izpuščajev, kakor tudi za nego kože ni boljšega mila kakor je svetovnoznano **Steckenpfeid lilijino mlečno milo** Bergmanna in dr., Tešin ob Labi. — Komad po 80 vin. se dobi po vseh lekarnah, drogerijah, parfimerijah i. t. d. — Ravnotako je brez primere Bergmannova lilijina krema „Manera“ za nego nežnih, belih damskih rok; v škafličah po 70 vin. se dobi povsod. 147 50—4

Kašolj preneha popolnoma od sveže pripravljene Kneipovega čaja proti kašlju. Cena zavoju 1 krono. Dobiva se vedno sveže samo pri lekarnarju **Vladko Bartuliću** v Zagrebu, Jelačićev trg št. 19. 160 20—3

Več sto cenov sena in slame

proda 162 3—3

Marija Mayr v Kranju.

Prednaznanilo.

Podpisanec uljudno naznanjam slavnemu občinstvu v mestu in okolici, da pričnem izvrševati

zidarsko obrt.

Ker sem napravil pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani izpit za zidarskega mojstra, se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela, posebno za izdelovanje načrtov, proračunov, projektov in za zgradbo najrazličnejših stavb po zmerni ceni.

Za obila naročila se priporoča 130 5—5

obl. izprašan zidarski mojster

Josip Zmet, Kranj 37.

Današnji številki so priloženi listi splošnoznane in v vsakem oziru poštene trvdke **M. Vences v Mumpelen**. Ako si želite kupiti blago za obleko, zabtejavate na priloženem listku lep vzornik, ki vam ga trvdka pošlje zastonj. Prepričajte se, da ste kupili poceni.

Pod ceno!

Vsakdo, ki se prepriča, da **Zlatja za prabice št. 1**, pospešuje hitro in izdatno rejo, št. 11. izredno hitro, debelost in ukusno meso, lahko dobi kot prvo pokušnjo od 10 do 500 kg za K. 11-50 A 50 kg z vredo poštnine pramo na vsako železniško postajo. 9 100

Brata Tausky, generalno zastopstvo združenih tovarn za izdatno klajo, delniška družba

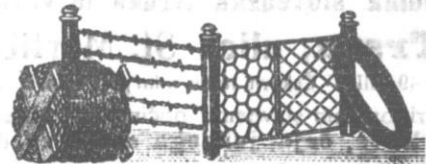
Dunaj 11. Praterstrasse 15/70.

Prospekti (zlata jama) zastonj in poštnine prosto.

Trgovina z železnino

Podružnica Franc Dolenz v Kranju

priporoča svojo veliko zalogo mnogovrstne železnine, traverz, žin, zelo sanesljivega dalmatinskega portland-cementa, železnih pečukanih osov ter vse potrebščine za stavbo, vedevoča i. t. d. po jako nizkih cenah. 133 6

Stebre za ograje iz starih kovanih cevi. (Zelo lične in ceneje kot les.)

Ako

ne morete jesti ali ako se počutite slabo, odpomorejo vam zdravniško preizkušene

21 12-12 **Kaiserjeve**

železčne melisne karamele

kajti po njih bodele dobili dober tek, žledec se zopet uravna in okrepi. Radi oživljajočega in osvežujočega učinka so naravnost nepogresljive pri turah. :: Paket 20 in 40 vinarjev.

Dobi se pri: **K. ŠAVNIK**, lekarna pri sv. Trojici v Kranju.

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča

71 52 52 **Avgust Dreise**

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Bruselj in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade

R. WOLF

Magdeburg-Buckan.
Podružnica na Dunaju
Dunaj, III., Am Hofmarkt štov. 21.
Patentno 8 25-14

vročeparne lokomobile

z brezventilnim preciznim upravljanjem
Originalno strojedelstvo Wolf 10 — 800 k. s.

Obratni stroji z najvišjo popolnostjo in domikom za industrijo in poljedelstvo.

Posedaj izdelanih nad 800.000 k. s.

Mlinarji!

preč z nemovnimi kamni in zastaranimi valci, kupite mline „KOMET“, pri katerem se kamni nikdar ne brusijo in se pekrat z veliko manjšo močjo žita smelje.

Pozor! Vsak svoj mlinar!

Veliki zaslužek!

Kakšno težavo in sitnosti provzroča mletje žita kmetom posebno letos, ko povsod vode manjka, je splošno znano. Vsega tega si prihranite, ako si takoj posezate, ali cela zadruga ali vas naročite moj zajam: :: čeno neprekosljivi mlin na smirkovi kamni ::

„KOMET“

katero se lahko gonijo z roko, gepeljini, motorji ali z vodo. Delajo čudovito fino in hitro! Cena takega mlina je od K 800— do K 2.200 in dalje na uro od 200 do 500 kg žita.

Fran Zeman, Ljubljana

Dunajska cesta „pri Figovcu“.

Šivilje

se takoj sprejmejo za izdelovanje perila pri Edm. Kotzbeuku v Kranju. 167 3-3

Odda se takoj lepa meblirana mesečna soba

s posebnim vhodom, brez hrane. — Kje, se pozve pri M. Šiler v Kranju, Rožnvska ulica 68. 165 2

Proda se v Kranju (Kokrsko predmestje) na prometnem kraju

več stavbnih parcel

različne velikosti. — Pojasnila daje upravništvo „Gorenjca“. 157 3

Jakob Košmerlj

edina slovenska tvrdka te vrste v Trstu, ulica St. Martici 11. Telefon 49 VIII. — Čekovni račun c. kr. poš. hran. št. 121.805.

Priporočam slavnemu občinstvu veliko zalogo kave, čaja, južnega sadja i. t. d.

Postrežba točna in solidna. 113 5
Na deželo pošiljam prosto vožnje po povzetju po železnici in v zavrtkih po pošti.
Cenik izhaja štirikrat na leto.

Priporočam se ::
112 13-8
trgovina
delikates in
špecerije ::
ter deželnih
pridelkov ::

Kavarna in zajutrkovalnica, kjer se dobivajo izven različnih špecijaliteta tudi dobra fina vina in izvrstno pivo. Zdravko Krajnc, Kranj, „Zvezda“.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobozdravnik, in Fr. Holzhaecker, konc. zobotehnik
V KRANJU
v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne in ob nedeljah od pol 8. ure zjutraj do 11. ure popoldne izven velikih praznikov na razpolago. 34 23

KEIL-OV LAK

najboljši lak za tla iz mehkega lesa.
Keil-ova bela prevlaka (glazura) za umivalne mize 90 vin.
Keil-ova pasta za čevlje po 30 vin.
Keil-ov lak za zlatenje okvirjev 40 vin. 152 6-4
Keil-ov lak za klobuke v različnih barvah.
Keil-ovo leščilo za pode 90 vin, ima vedno v zalogi tvrdka Ljubljana: Leskovic & Meden. Franc Dolenz v Kranju.
Novo mesto: I. Picsek.
Črnomelj: Anton Zurec. Kočevje: Franc Loy.
Idrija: Valentin Lapajne. Radovljica: O. Homann.
Kamnik: Ed. Hajek. Zagorje: Rih. E. Mihelčič.

Bartuličeva zdravilska mast

se priporoča kot izvrstno in preizkušeno domače sredstvo za zdravljenje in celjenje ran, poškodbe in bolečine na koži, ker ublažuje bol in vnetje na rani, ozeblino in opekline vsake vrste, zdravi kraste, srbečico, izpuščaje po licu in telesu, rane od potu po nogah in telesu, pik od ose, bučele ali komarja, predvsem pri otrocih, kraste in izpuščaje vsake vrste. Cena škatlje 50 vin., kdor pošlje 70 vin. v znamkah za eno ali 6 K za 12 vnaprej, dobi posod poštine prosto. Dobiva se v lekarnah in pri izdelovatelju, lekarniku Vladku Bartuliču v Zagrebu. 161 20-3

J. WEIBL

J. Spreitzerjev nasled. LJUBLJANA
Sloščkova ulica št. 4.

Staro-umetno iz konstrukcijske kmetovalništva.
Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, večna vrata, balkoni, verande, stolpne kriše, štedilnike i. t. d.

Specijaliteta: 61 52-49
valjični zastori (Rollbalken)

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 154 52-3

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

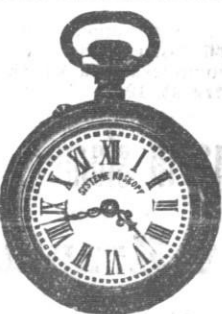
Cenik na zahtevanje zastoj.

FRANC OMERSA naslednik FRANC BERJAK V KRANJU

priporoča: Zanesljivo kaljiva semena, peso, pravo „Lucerno“ in domače deteljno seme, vsakovrstne trave. Poljedelsko orodje, pluge, brane i. t. d. Zaloga železnine, kuhinjske posode, porcelana, stekla, šip, stavbenih potrebščin, Portland-cementa, oljnate in suhe barve, lakov in firneža. Vedno sveže špecerijsko blago, špirit, raznovrstno žganje in deželni pridelki.

94 26-13
Prodaja na drobno in debelo!

Najboljša in najcenejša prva delavnica ur ter trgovina z zlatnino in srebrnino

Ivan Levičnik

v Kranju, nasproti tvrdke Peter Majdič, „Merkur“.

Cenejše kakor po cenikih! Ne kupujem od prekupeev!

Sprejem in izvršim vsa popravila natančno, solidno in po najnižjih cenah. — Istotako sprejem vsakovrstno zlatnino in srebrnino v popravilo. — Posebno se priporočam v nakup ženinom in nevestam. — Železničarjem in znancem dajem tudi na obroke. — Sprejem optične stvari v popravilo. — Na zahtevanje izvršim tudi vsako popravilo v osmih dneh. — Priložnostni nakup! 74 52-16

Šivalni stroji

najnovejše vrste, najboljši in zelo ceno se dobe tudi na mesečne obroke v veliki izberi, nadalje vse potrebščine k strojem in kolesom, kakor tudi vozna kolesa pri domači tvrdki 156 3

L. Rebolj, Kranj

Kokriško predmestje, v hiši, kjer je spodaj trgovina Feliks Urbanc.

Najcenejša moč.

**Kmetje! Milinarji! Kolarji! Mizarji!
Ključničarji!**

Napravite takoj Astro-Boston bencin motor, prihranite si drugih delavskih moči in veliko jeze! Naprava takega motorja z motažo vred stane samo K 1000 in so stroški za eno konjsko moč samo pet do šest vinarjev.

Kmetje! proč z žepeljmi, živina pri njih veliko trpi in so stroški nasproti z motorjem desetkrat višji, z motorjem vsak lahko sam slamo reže, mlati, drva žaga in melje.

Ti neprekosljivi motorji se dobivajo edino le pri

FRAN ZEMAN :: LJUBLJANA
Dunajska cesta „pri Figovcu“ 28

Pri meni se tudi najceneje dobijo vsi poljedelski stroji in najboljši mlini, stroji za kolarje, mizarje, kovače in ključničarje ter najboljši šivalni stroji po zelo nizkih cenah. ... Jako ugodni plačilni pogoji se dobijo.

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu ohod v Gosposki ulici 2.

Obrestuje hranilne vloge po **4 1/4 %**
brez vsakega odbitka. Obresti se pripisujejo glavnici **polletno**. Vloge v tekočem, giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posejila občinam, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim zastopom v **4 1/2 %** komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posejila v zastavnih listih po **4 1/2 %**

Ekomptuje menice denarnih zavodov in daje lombardna posejila. Prodaja lastne pupilarno varne komunalne zadolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod ter jamči zanjo dežela Kranjska. Uradne ure za stranke vsak delavnik od pol 9. ure popoldne do 1. ure popoldne.